

REMISS KURSLEDARUTBILDNING STEG 1

Under 2016 har behovet av en ny kursledarutbildning diskuterats i styrelsen. En arbetsgrupp bestående av Chris Binge-fors, Carina Strömberg, Viktoria Jonasson, Eri Larsson och Hjärdis Lundmark har arbetat med det nya förslaget. I början av arbetet deltog också Susanne Gustafsson Sambia. Åsikter och förslag från medlemmar och från Samverkanskonferensen 2017-03-05 har också inhämtats. Vi har varit tvungna att välja de viktigaste momenten till kurs 1, men utbildningen bör innehålla förslag på hur man hanterar de följdfrågor som alltid uppkommer.

Idag råder stor efterfrågan på steg 1 i kursledarutbildningen, det är därför angeläget att denna del fastställs och implementeras så snabbt som möjligt.

Förslag till kursledarutbildning, steg 1

Mål:

Efter genomgången utbildning ska deltagaren kunna planera och genomföra en kurs i släktforskning för nybörjare. Utbildningen avser huvudsakligen att ge kunskaper och färdigheter i didaktik, dvs pedagogiska metoder för släktforskarkurser. Fördjupningsmoment ingår när det gäller källkritik. En orientering i förbundets handböcker ingår.

Förkunskaper:

För tillträde till utbildningen krävs tidigare erfarenhet av och kunskaper i släktforskning. Huvuddelen av deltagarna rekryteras via föreningarna, dessa ansvarar då för att deltagaren har erforderliga förkunskaper. I undantagsfall kan även övriga antas till utbildningen, då prövas behörigheten genom ett diagnostiskt prov innan antagning till kursen. Datorkunskap på minst grundnivå krävs för alla deltagare.

Förkunskapsprov, diagnostiskt prov innan steg 1, deltagare som inte antagits via släktforskarförening

- Inlämningsuppgift ska vara godkänd innan man får gå utbildningen. Uppgiften består av att man upprättar en antavla i tre generationer (proband, föräldrar, mor- och farföräldrar) utgående från en exempelperson född före år 1910.
- Uppgiften läggs som en ifyllbar pdf på förbundets webbsida och skickas in i samband med kursansökan. Första personens födelseuppgifter är redan ifyllda. Exempelpersonen och dess anor ska inte ha oäkta anor och inte vara dömd – enligt det man hittar i de kyrkböcker man behöver titta i för att kunna utföra uppgiften.

Innehåll och upplägg:

Steg 1 innehåller främst didaktik och fördjupning inom området släktforskning i kyrkoarkivalier, med tonvikt på ministerialböcker och husförhörslängder. Den är anknuten till boken ”Vägen till dina rötter” av Ewa Nilsson och den studieplan som finns utgiven (Bilaga 1). Gästföreläsare deltar på specifika avsnitt.

Register och databaser som hjälpmedel, förtjänster och brister, källkritik

Källor på nätet, kan man lita på dem?

Uppgift: Utforma en startövning för dina deltagare. Målet är att hitta ingången till de egna anorna i de digitala källorna.

Grunderna i arkivkunskap, kyrkböcker – förtjänster och brister, källkritik

Metodik, pedagogik och källkritik vid undervisning om de mest använda kyrkoarkivalierna.

Dokumentation av resultat från forskningen. Källhänvisningar, hur och varför?

Gruppuppgift: Lägg upp din egen undervisning i dessa moment. Hur tar man steget in i arkivalierna? Redovisas inför deltagarna, diskussion.

Följdfrågor (ex. anteckningar i husförhör om kriminalitet, okänd fader, etc.) hur hanteras de? Orientering i handböcker som kan rekommenderas.

Erfaren kursledare diskuterar praktiska problem, visar exempel och erfarenheter

Förbundet berättar och lyssnar

Examination:

Deltagarna examineras genom skriftliga uppgifter att lösa hemma. Efter steg 1 ges en uppgift som innefattar utarbetande av en släktutredning i tre-fyra generationer som ska innehålla källhänvisningar och förslag till upplägg av en släktforskarkurs.

Strukturerade gruppövningar där man löser bestämda uppgifter ingår i kursen, som en del av examinationen.

Varje deltagare måste göra en egen presentation inför gruppen, en kort presentation av en gruppuppgift.

Kurslitteratur:

Nilsson, Ewa (2015). *Vägen till dina rötter: handbok 6*. 2. rev. uppl. Solna: Sveriges släktforskarförbund

Lundholm, Michael (2016). *Källkritik och källhänvisningar*. Solna: Sveriges släktforskarförbund

Kompendium med uppgifter

Referenslitteratur:

Berggren, Ulf & Thorsell, Elisabeth (2017). *Vad står det? Handbok i handskriftsläsning*.

Organisation:

Kursplanen upprättas av förbundet. Om kursledaren vill uppdatera kursplanen tas det i samråd med förbundet. Kursen ägs av förbundet. Kostnaderna för kursen täcks av deltagaravgifterna, med undantag för kansliets och eventuell styrelseledamots insatser. Logikostnader ingår ej i kursavgiften. Det krävs två kursledare eller en ledare och en assistent för att genomföra kursen.

Kansliet ansvarar för kursmaterial, lokalbokningar, ekonomiska transaktioner, förbeställer/köper mat och fika, uppdaterar presentation (powerpoint) i samarbete med kursledaren, marknadsför kurstillfällena och uppdaterar kursinformation på Rötter, sätter budget och kursavgift tillsammans med *ansvarig i styrelsen*. Uppgifter kan delegeras tillengagerad förening.

Kursledaren ansvarar för att boka upp föreläsare (inom ramen för budget) till respektive kurstillfälle, uppdaterar presentation (powerpoint) i samarbete med kansliet, tar emot och hanterar anmälningar och frågor från kursdeltagare, skickar slutgiltig deltagarlista/faktureringsunderlag till kansliet

Steg 1 hålls på ett par orter per år, beroende på efterfrågan. Kursen hålls lördag kl 9 till söndag kl 12, med sammankomst på lördagskvällen. Lunch under söndagen ingår inte.

Kurserna utvärderas med nätbaserad kursvärdering.

BILAGA 2

Kursledarutbildning steg 2, preliminärt

Mål:

Efter genomgången kurs ska deltagaren kunna planera och genomföra en kurs i släktforskning för fortsättare.

Förkunskaper:

För tillträde till kursen krävs genomgången steg1 samt godkänd examination.

Innehåll:

Steg 2 innehåller pedagogik och fördjupning inom släktforskningen. Det innehåller också fördjupad faktakunskap.

Juridiska arkiv, bouppteckningar

Metodik, pedagogik och källkritik vid undervisning om mantalslängder och skattelängder. Uppgifter att lösa för varje moment.

Fördjupad källkritik, med exempel

Oäkta barn – fader/moder okänd

Introduktion till emigrantforskning

Kartor i släktforskningen

Praktiska problem, exempel och erfarenheter.

Examination:

Deltagarna examineras genom skriftliga uppgifter att lösa hemma.

Övningslektion och förslag till släktforskarkurs för fortsättare förbereds och lämnas in. Utgör examination för steg 2.

Varje deltagare måste göra en egen presentation inför gruppen, en kort övningslektion rörande något moment.

Kursledarutbildning steg 3, preliminärt

Mål:

Efter genomgången kurs ska deltagaren kunna planera och genomföra en kurs i släktforskning för mer avancerade deltagare med erfarenhet av släktforskning.

Förkunskaper:

För tillträde till kursen krävs genomgångna steg 1 och 2 samt godkänd examination på bägge stegen.

Innehåll:

Steg 3 innehåller pedagogik och ytterligare fördjupning inom släktforskningen..

Metodik, pedagogik och källkritik vid undervisning om juridiska källor som domböcker, bouppteckningar och lagfarter. Uppgifter att lösa för varje moment.

Fördjupad källkritik, med exempel

Introduktion till Stockholmsforskning

”Svåra” städer, en introduktion och vägledning

Forskning om speciella yrkesgrupper, t ex soldater, smeder

Praktiska problem, exempel och erfarenheter

Examination:

Målet examineras genom skriftliga uppgifter att lösa hemma. Övningslektion och förslag till släktforskarkurs inlämnas. Slutexamen.

Varje deltagare måste göra en egen presentation inför gruppen, en kort övningslektion rörande något moment

Kurslitteratur till stegen 2 och 3:

Lämpliga handböcker från förbundets utgivning